

**Komentari T-HT Grupe¹
na
Pravilnik o univerzalnim uslugama
u sklopu javne rasprave- prosinac 2008.**

A. UVODNO

Zahvaljujemo Agenciji na mogućnosti da kroz javnu raspravu izložimo svoje komentare na tekst Pravilnika o univerzalnim uslugama (dalje u tekstu: Pravilnik) i da skrenemo pažnju na pojedine dijelove istog za koje smatramo da bi trebalo doraditi.

Uzimajući u obzir opseg komentara koji su dani u najboljoj namjeri kako bi Agencija bila detaljnije upoznata s problemima u praktičnoj primjeni pojedinih odredbi Pravilnika, predlažemo da Agencija po primitku istih organizira sastanak na kojem bi se još dodatno usmeno raspravili pojedini članci Pravilnika te time pridonijelo kvaliteti rasprave.

B. GLAVNI KOMENTARI

1. Članak 3. stavak 2. (opseg univerzalnih usluga)

Komentar:

Spomenutom odredbom predviđeno je pravo Vijeća Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije (dalje u tekstu: Agencija) da dopunjuje opseg univerzalnih usluga određen Zakonom o elektroničkim komunikacijama (dalje u tekstu: Zakon).

Opseg univerzalnih usluga određen je člankom 35. stavak 2. Zakona u kojem su univerzalne usluge taksativno navedene. Isto tako, člankom 35. stavak 7. Zakona navedena su pitanja vezana uz univerzalne usluge koja se mogu pobliže urediti pravilnikom, a koja ne uključuju proširenje opsega univerzalnih usluga. Drugim riječima, Zakonom nije predviđena mogućnost da se kroz pravilnik, odnosno odluku Agencije, proširi Zakonom propisan opseg univerzalnih usluga te slijedom toga predložena odredba članka 3. stavak 2. Pravilnika nije u skladu sa Zakonom.

Prijedlog:

Predlaže se brisati članak 3. stavak 2. Pravilnika radi usklađenja sa Zakonom.

2. Članak 17. stavak 3. (cijene univerzalnih usluga)

Komentar:

Ovom odredbom predviđena je obveza operatora univerzalnih usluga da u slučaju pristupa univerzalnim uslugama putem nepokretnog bežičnog pristupa ili putem sustava višestruke iskoristivosti parice (PCM) mora osigurati posebni cjenovni sustav, s obzirom na odgovarajuća odstupanja u kakvoći univerzalnih usluga i brzini prijenosa podataka.

Skrećemo pozornost da je člankom 35. stavak 2. točka 6. Zakona propisana obveza operatora da osigura posebne cjenovne sustave prilagođene potrebama socijalno ugroženih skupina krajnjih korisnika. Isto tako, člankom 35. stavak 3. Zakona, između ostalog, predviđeno je da cijena univerzalnih usluga mora biti istovjetna na cijelom području na kojem određeni operator pruža univerzalnu uslugu. Slijedom navedenog, smatramo da propisivanje dodatnih posebnih cjenovnih sustava kako se predlaže pravilnikom nije utemeljeno na Zakonu kao niti na relevantnoj Smjernici o univerzalnim

---

¹ T-HT Grupu čine HT-Hrvatske telekomunikacije d.d., T-Mobile Hrvatska d.o.o., Iskon Internet d.d.

uslugama (*Directive 2002/22/EC of the European Parliament and of the Council of 7 March 2002 on universal services and users' rights relating to electronic communications networks and services*; dalje u tekstu: Smjernica o univerzalnim uslugama).

Prijedlog:

Predlaže se brisati članak 17. stavak 3. Pravilnika radi usklađenja sa Zakonom.

3. Članak 17. stavak 4. (cijene univerzalnih usluga)

Komentar:

Ovom odredbom ovlašćuje se Agencija da odlukom odredi posebne cjenovne sustave uvažavajući ograničenja u podatkovnoj komunikaciji odnosno u brzinama. Nastavno na argumentaciju pod točkom 2. gore, dodajemo i da ovakvo ovlaštenje nije utemeljeno na Zakonu.

Prijedlog:

Predlaže se brisati članak 17. stavak 4. Pravilnika radi usklađenja sa Zakonom.

4. Članak 19. stavak 2. (pristup univerzalnim uslugama)

Komentar:

Spomenutom odredbom propisuje se da se pristup univerzalnim uslugama ostvaruje putem nepokretne i pokretne elektroničke komunikacijske mreže.

Smatramo da se ovime nepotrebno ograničava tehnologija kojom se može ostvariti pristup univerzalnim uslugama. Isto nije u skladu sa Zakonom te je suprotno Smjernici o univerzalnim uslugama i cilju koji se vjerujemo ovim Pravilnikom želio postići, a to je omogućiti svim krajnjim korisnicima pristup javnoj telefonskoj mreži i javno dostupnim telefonskim uslugama na nepokretnoj lokaciji. Naime, odredbe Zakona koje reguliraju pružanje univerzalnih usluga ne poznaju ograničenja po pitanju tehnologije, a što je u skladu s tehnološkom neutralnosti cijelog Zakona. Relevantna Smjernica štoviše obvezuje na tehnološku neutralnost, izričito propisujući da ne smije biti ograničenja po pitanju tehnologije kojom se ostvaruje pristup univerzalnim uslugama (p.p. 8. of the Directive: „...There should be no constraints on the technical means by which the connection is provided ...“). Isto tako, s aspekta korisnika irelevantno je koja tehnologija se nalazi iza univerzalne usluge, dokle god mu ista omogućuje univerzalnu uslugu po istoj cijeni i kakvoći.

Prijedlog:

Predlaže se izmijeniti članak 19. stavak 2. Pravilnika na način da se iza riječi „se“ dodaju riječi „*putem javnih komunikacijskih mreža.*“

5. Članak 19. stavak 4. (pristup univerzalnim uslugama)

Komentar:

Spomenutom odredbom predviđena je obveza ukidanja tzv. alternativnih pristupa univerzalnim uslugama (nepokretni bežični pristup i PCM) u roku od tri godine od stupanja na snagu Pravilnika, odnosno obveza da se po isteku istog roka korisnicima omogući direktni priključak na nepokretnu komunikacijsku mrežu.

Ovom odredbom se ponovno nameću operatoru univerzalnih usluga ograničenja po pitanju tehnologije kojom se omogućuje pristup univerzalnim uslugama, a što smatramo neprihvatljivim, kako je prethodno pojašnjeno pod točkom 4. ovog teksta.

T-HT Grupa time ne želi dovesti u pitanje nastojanja Agencije da se svim korisnicima univerzalnih usluga, uključujući i korisnike na tzv. alternativnim pristupima, omoguće propisane razine kakvoće i brzine prijenosa podataka utvrđene ovim Pravilnikom. Međutim, smatramo da se isti cilj može postići i manje otegotnom mjerom i to na način da se umjesto ograničavanja tehnologije, utvrdi upravo obveza osiguravanja razine kakvoće i brzine prijenosa podataka (28,8 kbit/s) utvrđenih ovim Pravilnikom neovisno o tehnologiji.

Naime, kao što smo prethodno naveli, irelevantno je i s aspekta korisnika i Zakona, kojom tehnologijom se pristup univerzalnim uslugama ostvaruje dokle god te tehnologije omogućuju jednaku razinu kakvoće, jednake brzine prijenosa podataka i jednaku cijenu usluge. Pri tome valja istaknuti da određeni alternativni pristupi i oprema kojom se isti ostvaruju mogu, uz određene pretpostavke, omogućiti brzinu prijenosa podataka koja je propisana Pravilnikom. Tako primjerice, noviji FGSM uređaj Sagem RT-3000 podržava propisanu brzinu uz korištenje GPRS-a. Isto tako, valja istaknuti da danas jedino odstupanje vezano uz pružanje usluga putem tzv. alternativnih pristupa postoji po pitanju brzine prijenosa podataka, dok u ostalim pitanjima kakvoće ove usluge nema odstupanja.

Međutim, ovdje valja istaknuti da promjene vezane uz alternativne pristupe koje su nužne za postizanje propisane brzine prijenosa podataka zahtijevaju ulaganja značajnih financijskih i operativnih resursa operatora univerzalnih usluga koja se procjenjuju u više desetaka milijuna kuna. Slijedom toga, a imajući u vidu ova značajna sredstava i razvojne planove, predloženi rok od tri godine za postizanje propisane razine kakvoće i brzine prijenosa podataka smatramo minimalnim.

Nadalje, uklanjanje alternativnih pristupa u svakom pojedinom slučaju kako je naloženo ovim prijedlogom zahtijevalo bi još veća ulaganja koja se procjenjuju u više stotina milijuna kuna. Izvjesno je da bi isto za posljedicu imalo smanjenje ukupnih sredstava operatora univerzalnih usluga namijenjenih sustavnom ulaganju u modernizaciju i razvoj telekomunikacijske mreže i usluga koje pogoduje većem broju korisnika, odnosno telekomunikacijskom tržištu u cjelini. Slijedom navedenog, uzimajući u obzir načelo razmjernosti i načelo prema kojem se univerzalne usluge moraju pružati uz što manje narušavanja tržišnog natjecanja, smatramo da bi obveza osiguravanja razine kakvoće i brzina prijenosa podataka propisanih Pravilnikom, neovisno o tome na koji način se pristup ostvaruje, bila u svakom slučaju primjerenija od obveze ukidanja alternativnih pristupa.

Prijedlog:

Predlaže se izmijeniti članak 19. stavak 4. na način da isti sada glasi: „U slučaju da operator univerzalnih usluga osigurava pristup univerzalnim uslugama sukladno stavku 3. ovog pravilnika, operator univerzalnih usluga obvezan je odrediti dinamiku omogućavanja krajnjim korisnicima pristupa univerzalnim uslugama uz razinu kakvoće univerzalnih usluga i brzine prijenosa podataka utvrđenih odredbama ovog pravilnika, na način da u roku od tri godine od datuma stupanja na snagu ovog pravilnika, krajnjim korisnicima omogući pristup univerzalnim uslugama uz razinu kakvoće i brzinu prijenosa podataka utvrđenih odredbama ovog pravilnika. Navedeni rok ujedno predstavlja i krajnji rok pružanja pristupa univerzalnim uslugama uz brzine prijenosa podatka niže od one propisne ovim pravilnikom.“

6. Članak 19. stavak 5. (pristup univerzalnim uslugama)

Komentar:

Ovom odredbom predviđena je iznimna mogućnost produženja roka od tri godine za uklanjanje alternativnih pristupa u pojedinim slučajevima radi objektivnih operativnih ili tehničkih razloga-tzv. vanjske okolnosti izvan kontrole operatora univerzalnih usluga.

Pozdravljamo činjenicu da je ovaj prijedlog Pravilnika prepoznao da operator univerzalnih usluga ne može jamčiti za ispunjenje određene obveze u zadanom roku ukoliko je isto izvan mogućnosti kontrole operatora, odnosno ovisi o vanjskim okolnostima. Primjerice, ishođenje lokacijskih ili građevinskih dozvola ili pak rješavanje imovinsko-pravnih odnosa s vlasnicima ili koncesionarima zemljišta, problematike miniranih područja unutar kojih bi se zahvat trebao obaviti, odnosno nepostojećih kapaciteta unutar kableske kanalizacije zbog nelegalnog ulaska trećih osoba u istu, a što sve predstavlja preduvjet za ispunjenje obveze priključenja na nepokretnu mrežu operatora, u određenim je slučajevima neizvjesno ili zahtijeva duži rok od predviđene tri godine.

Međutim, produženje roka zbog vanjskih okolnosti izvan kontrole operatora predviđeno je samo kao mogućnost, a ne kao izvjesna činjenica, što smatramo da je potrebno izmijeniti. To iz razloga što u protivnom može doći do nedosljednosti i nejasnoća u primjeni ove odredbe u praksi.

Isto tako smatramo da odredbu treba izmijeniti na način da bude tehnološki neutralna, a kako je detaljno pojašnjeno u prethodnim točkama.

Prijedlog:

Predlaže se izmijeniti članak 19. stavak 5. na način da isti glasi: *„Iznimno od stavka 4. ovog članka za pojedine slučajeve, radi objektivnih operativnih ili tehničkih razloga (vanjske okolnosti izvan kontrole operatora univerzalnih usluga), krajnji rok iz stavka 4. produljuje se do uklanjanja operativnih ili tehničkih razloga (vanjskih okolnosti izvan kontrole operatora), uz obvezu operatoru univerzalnih usluga da o istome pisanim putem obavijesti Agenciju, uz dostavu detaljnog obrazloženja s razlozima koji dokazuju utemeljenost produljenja roka.“*

7. Članak 19. stavak 6. (pristup univerzalnim uslugama)

Komentar:

Ovom odredbom predviđeno je pravo Agencije da prema potrebi odlukom odredi dinamiku uklanjanja alternativnih pristup univerzalnim uslugama putem nepokretnog bežičnog pristupa i putem sustava višestruke iskoristivosti parice.

S obzirom na predložene odredbe stavka 4. i 5. istog članka nije posve jasno koji je cilj ove odredbe te smatramo da bi ista kako je predložena predstavljala pravnu nesigurnost po pitanju prava i obveza operatora univerzalnih usluga (tko određuje dinamiku, u kojem roku, u kojim slučajevima je moguće produljenje roka itd.). Isto tako, stavkom 5. predviđena je za pojedine slučajeve mogućnost produljenja roka od tri godine za ukidanje tzv. alternativnih pristupa pod određenim uvjetima. Dakle, predmetna odredba odnosi se samo na pojedine slučajeve i to na razdoblje do isteka tri godine od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika. Drugim riječima, za slučajeve nakon isteka ove tri godine, nisu predviđene nikakve iznimke, a što je smatramo nužno učiniti kao što ćemo pojasniti u tekstu koji slijedi.

No, prije iznošenja daljnje argumentacije o potrebi izmjene ove odredbe, smatramo važnim istaknuti da je u poslovnom interesu svakog operatora univerzalnih usluga omogućiti korisnicima pristup ovim uslugama s obzirom da su iste preduvjet za pružanje drugih naprednijih usluga operatora (npr. pristup univerzalnim uslugama je nužan za pružanje usluga širokopojasnog pristupa itd.).

Međutim, uz sva nastojanja operatora univerzalnih usluga da omogući korisnicima pristup ovim uslugama, isto nije moguće u svakom pojedinom slučaju. Naime, realizacija pristupa univerzalnim uslugama, poglavito na način da se omogući pristup putem direktnog priključka na nepokretnu mrežu u svakom pojedinom slučaju, značilo bi ulaganje ogromnih financijskih i operativnih resursa. Prvenstveno iz razloga što geografski parametri

Republike Hrvatske s obzirom na svoju raznolikost (otoci, planine, krš) otežavaju realizaciju ove usluge u određenim slučajevima te se isti ne smiju zanemariti. Uzmimo primjerice zahtjev jednog korisnika za omogućavanjem pristupa u vikendici (kao drugoj lokaciji pored pristupa na primarnoj lokaciji koja je korisniku realizirana) na udaljenom otoku bez infrastrukture za čiju bi (pravovremenu) realizaciju bilo potrebno uložiti milijune kune. Inzistiranjem na realizaciji pristupa u svakom pojedinom slučaju, posljedično bi se smanjila ukupna sredstva namijenjena sustavnom ulaganju u modernizaciju i razvoj nepokretne telekomunikacijske mreže i usluga koje pogoduje velikom broju korisnika, odnosno telekomunikacijskom tržištu u cjelini. Isto tako, inzistiranjem na realizaciji pristupa u svakom pojedinom slučaju i to na način da se omogući priključak na nepokretnu mrežu operatora dovelo bi do apsurdne situacije. Naime, po isteku navedenog roka od tri godine doći će do situacije da se ni u kojem slučaju neće tolerirati odstupanja ili alternativni pristupi, a što će posljedično za korisnika značiti da se pristup univerzalnim uslugama za pojedine korisnike neće realizirati (korisnici će biti na listi čekanja za pristup na nepokretnu mrežu iako bi im usluga primjerice putem FGSM-a mogla biti dostupne odmah-unutar 30 dana) i/ili da će operator biti odgovoran za kašnjenje u realizaciji iako je isto posljedica isključivo vanjskih okolnosti.

Stoga, smatramo da bi bezuvjetna obveza na omogućavanje pristupa univerzalnim uslugama putem priključka na nepokretnu mrežu operatora, bez mogućnosti ikakve tolerancije za operatora, bila suprotna načelu razmjernosti, kao jednom od glavnih načela u obavljanju regulatornih poslova Agencije (članak 5. stavak 2. Zakona) i pružanju univerzalnih usluga (članak 35. stavak 1. istog zakona).

Slijedom navedenog smatramo da je potrebno omogućiti Agenciji da po službenoj dužnosti i/ili na zahtjev operatora univerzalnih usluga predvidi određenu toleranciju za iznimni broj slučajeva kod kojih datum realizacije pristupa putem priključka na nepokretnu mrežu operatora nije moguće unaprijed predvidjeti.

Prijedlog:

Predlaže se izmijeniti članak 19. stavak 6. na način da isti sada glasi: „Po isteku roka iz stavka 4. ovog Pravilnika Vijeće Agencije će na zahtjev operatora univerzalnih usluga ili po službenoj dužnosti, uzimajući u obzir raširene tehnologije kojima se koristi većina pretplatnika, kao i tehnološku ostvarivost i geografske parametre, po potrebi odlukom odrediti određeni postotak slučajeva u kojem se trenutak pristupa univerzalnim uslugama putem priključka na nepokretnu mrežu operatora ne može unaprijed odrediti.“

Podredno, ukoliko Agencija ne bi prihvatila gore navedeni prijedlog izmjena članka 19. stavak 6., u svakom slučaju smatramo nužnim pravilnikom utvrditi određeni postotak slučajeva u kojem se trenutak pristupa univerzalnim uslugama putem priključka na nepokretnu mrežu operatora ne može unaprijed odrediti.

8. Članak 19. – novi stavak 7.

Komentar:

Nastavno na komentar pod točkom 7. ovog dokumenta, a uzimajući u obzir zahtjevnge geografske parametre Republike Hrvatske, predlažemo da se obveza omogućavanja pristupa univerzalnim uslugama ograniči na osnovnu lokaciju korisnika u skladu sa Smjernicom o univerzalnim uslugama koja izričito predviđa tu mogućnost (p.p. 8. of the Directive: „The requirement is limited to a single narrowband network connection, the provision of which may be restricted by Member States to the end-user’s primary location/residence ...“).

Prijedlog:

Predlaže se iza članka 19. stavak 6. dodati novi stavak 7. koji glasi:

„Operatori univerzalnih usluga dužni su realizirati svaki razumni zahtjev korisnika za pristupom javnoj telefonskoj mreži i javno dostupnim telefonskim uslugama na jednoj nepokretnoj lokaciji korisnika, odnosno na mjestu njegova boravišta ili prebivališta.“

Slijedom navedenog dosadašnji stavak 7. prijedloga Pravilnika postaje stavak 8.

9. Članak 23. stavak 5. (javne telefonske govornice)

Komentar:

Ovom odredbom predviđeno je da operator univerzalnih usluga može prekinuti pružanje usluge javnih telefonskih govornica (dalje u tekstu: JTG), odnosno ukinuti JTG na određenoj lokaciji samo u slučaju da je JTG postavljena u neposrednoj blizini druge JTG ili da je JTG ozbiljno oštećena ili uništena najmanje tri puta uzastopno u razdoblju od godine dana.

Smatramo da spomenuta odredba nije u skladu s člankom 35. stavak 2. točka 4. Zakona kojom je propisana obveza postavljanja JTG na javnim mjestima dostupnim u svako doba u skladu s razumnim potrebama krajnjih korisnika usluga u pogledu zemljopisne pokrivenosti, kakvoće usluge, broja JTG itd. Drugim riječima, po pitanju broj JTG i njihove zemljopisne pokrivenosti ključne su upravo razumne potrebe krajnjih korisnika usluga, a ne (samo) činjenica je li u neposrednoj blizini postavljena druga JTG ili je JTG oštećena. Razumne potrebe korisnika su promjenjive te je pravo, ali i obveza operatora, usklađivati broj JTG (postavljanjem, ali i uklanjanjem JTG) tim razumnim potrebama krajnjih korisnika kako je propisano Zakonom.

Jezičnim tumačenjem predložene odredbe Pravilnika došlo bi se do toga da bi operator bio u mogućnosti ukinuti JTG na određenoj lokaciji samo u dva spomenuta slučaja, čak i kada bi isto značilo da se time ne ispunjavaju razumne potrebe krajnjih korisnika. Odnosno ne bi bio u mogućnosti ukinuti JTG iako ne postoje razumne potrebe krajnjih korisnika za istom.

Prijedlog:

Predlaže se izmijeniti članak 23. stavak 5. Pravilnika na način da se iza riječi „govornicu“ dodaju riječi „između ostalog i“.

C. OSTALI KOMENTARI

10. Članak 5. stavak 8. (izvješćivanje Agencije)

Komentar:

Ovom odredbom predviđeno je da će u slučaju pregleda izvješća kakvoće od strane Agencije ili ovlaštene osobe troškove pregleda snositi operator.

Smatramo da nema osnova za nametanje ovog troška operatoru bez njegove krivnje, osobito ako pregled izvješća pokaže iste rezultate koje je operator već komunicirao Agenciji.

Prijedlog:

Slijedom navedenog predlažemo izmjenu članka 5. stavak 8. na način da se brišu riječi „pri čemu troškove pregleda snosi operator univerzalnih usluga“. Podredno predlažemo izmjenu na način da se na kraju rečenice briše točka te se nastavno dodaju riječi „ukoliko se podaci razlikuju od podatka iskazanih u izvješću operatora univerzalnih usluga.“

11. Članak 18. stavak 1. (obveza obavljanja univerzalnih usluga)

Ovom odredbom propisane su obveze određenih operatora da pridonose obavljanju univerzalnih usluga u slučaju kada se utvrdi da se univerzalne usluge ne obavljaju u skladu sa Zakonom i ovim Pravilnikom ili ako postoji opravdana sumnja da se neće osigurati takvo obavljanje univerzalnih usluga.

Smatramo da predložena odredba nije skladu s člankom 36. Zakona koji propisuje postupak određivanja operatora univerzalnih usluga. Nadalje, nije jasno temeljem čega su pojedini operatori obvezni pridonositi obavljanju univerzalnih usluga. Iz predloženog proizlazi da kad Agencija objavi da nešto nije u skladu sa Zakonom svi operatori navedeni u prijedlogu ove odredbe Pravilnika moraju automatski sudjelovati u pružanju univerzalnih usluga.

Prijedlog:

Slijedom navedenog prvenstveno predlažemo članak 18. stavak 1. Pravilnika uskladiti s člankom 36. Zakona. Podredno predlažemo izmjenu članka 18. stavak 1. na način da se riječi „*obvezan je pridonositi* „ zamijene riječima „*odlukom Vijeća Agencije može biti nametnuta obveza pridonosenja*“.

12. Članak 19. stavak 1. (pristup univerzalnim uslugama)

Komentar:

Ovom odredbom djelomično se citira članak 35. stavak 1. Zakona. Stoga, odredbu smatramo suvišnom te je istu potrebno brisati, odnosno podredno dopuniti radi usklađenja sa spomenutim člankom Zakona i izbjegavanja nejasnoća.

Prijedlog:

Prvenstveno se predlaže brisati članka 19. stavak 1., podredno se predlaže izmijeniti na način da se iza zarezeta umetnu riječi „*na temelju razumnog zahtjeva*“.

13. Članak 19. stavak 8. (pristup univerzalnim uslugama)

Komentar:

Ovom odredbom propisana je obveza operatora univerzalnih usluga da između ostalog ponudi uređaje osobama s gubitkom sluha koji omogućuju pozive jednake govornima.

Smatramo da je navedena obveza neizvršiva s obzirom da se operatori prvenstveno bave pružanjem usluga, a ne proizvodnjom i prodajom opreme. Slijedom navedenog operatori se ne mogu obvezati na osiguravanje takve opreme, osobito ukoliko na tržištu ista ne postoji. To naravno ne utječe na činjenicu da će operatori uvijek, kada je to moguće, poticati korištenje takve opreme. U tom smislu skrećemo vam pažnju na uređaje koji već imaju oznaku na tipkovnici potrebnu za snalaženje slijepih ili slabovidnih osoba, mogućnost pojačavanja glasnoće zvučne signalizacije, pozivanje pojedinih brojeva govorom, signalizacija dolaznih poziva ili poruka pomoću vibriranja uređaja ili svjetlosnim signalima i slično.

Prijedlog:

Predlaže se izmijeniti članak 19. stavak 8. Pravilnika na način da se iza riječi „su“ stave riječi „*u okviru svojih tehničkih mogućnosti*“.

14. Članak 22. stavak 3. (uvid i kontrola troškova pretplatnika)

Komentar:

Spomenutom odredbom propisana je obveza omogućavanja zabrane određenih vrsta odlaznih poziva, odnosno poziva na određene brojeve ili skupine brojeva. Kao takva ista nije u skladu sa člankom 45. stavak 2. Zakona prema kojem nije predviđena obveza omogućavanja zabrane odlaznih poziva u odnosu na određene brojeve već samo na određene vrste brojeva što je bitno drugačije.

Prijedlog:

Slijedom navedenog predlaže se u cijelosti brisati ovu odredbu kao nepotrebnu, odnosno podredno izmijeniti na način da se u cijelosti uskladi sa Zakonom.

15. Članak 25. stavak 2. (služba davanja obavijesti i imenika pretplatnika)**Komentar:**

Ovom odredbom između ostalog je predviđeno da usluga davanja obavijesti obuhvaća sve telefonske brojeve iz Plana numeriranja. Navedeno nije u skladu s člankom 47. stavak 7. Zakona prema kojem se služba davanja obavijesti odnosi na brojeve pretplatnika svih javno dostupnih telefonskih usluga u Republici Hrvatskoj.

Prijedlog:

Predlaže se izmijeniti članak 25. stavak 3. na način da se umjesto riječi „iz Plana numeriranja, koji se upotrebljavaju za javno dostupne telefonske usluge“ navedu riječi „pretplatnika svih javno dostupnih telefonskih usluga u Republici Hrvatskoj“.

16. Članak 27. (dostavljanje podataka Agenciji)**Komentar:**

Ovom odredbom između ostalog je propisana obveza operatora univerzalnih usluga da do ožujka svake godine za prethodnu godinu dostave godišnje izvješće o troškovima obavljanja univerzalnih usluga.

Prijedlog:

S obzirom da je u tijeku izrada računovodstvenog razdvajanja čijom implementacijom će se utvrditi i način izračuna troškova univerzalnih usluga, predlažemo odgodu ove obveze do implementacije računovodstvenog razdvajanja.